

Månadsrapport september 2024

Region Jämtland Härjedalen

RS / 3 / 2024

Verksamhet

Region Jämtland Härjedalens kärnverksamhet är hälso- och sjukvård, tandvård för barn och unga upp till 23 års ålder och regionalt utvecklingsansvar. Regioner ansvarar även tillsammans med kommunerna för regional och lokal kollektivtrafik. Region Jämtland Härjedalen har valt att utföra uppgifter inom kultur samt utbildning i form av folkhögskolor. För att kärnverksamheten ska kunna utföras och utvecklas med god kvalitet behövs stödverksamhet inom olika sakområden och av olika kompetenser, exempelvis från IT, HR, kommunikation eller ekonomi. En fördjupad uppföljning över verksamheten görs tertialvis.

Produktion

Sjukvårdens verksamheter fördelas inom primärvård och specialistvård samt vad som utgör öppen vård (besök och behandlingar) respektive slutenvård (vårdtillfällen och vårdtid). Från och med junis rapport så särredovisas besök och slutenvård som utförs i primär- respektive sekundär-/specialistvården i syfte att tydligare kunna visa hur vårdkonsumtionen med tiden förändras. Vårdens omställning syftar till att en större del av vården ska konsumeras i primärvården, och på sikt som egenvård. Hur detta redovisas kommer förändras dynamiskt vartefter omställningen fortgår.

Antalet läkarbesök har ökat jämfört med föregående år. Emellertid är ökningstakten fortsatt avtagande. Det indikerar att Hälso och sjukvårdsnämndens beslut från februari om sänkta ambitioner avseende omhändertagandet av den uppskjutna vården börjar få effekt.

Antalet sjukvårdande behandlingar ökar, både jämfört med föregående år och sedan tertialrapporten per april. Det ska dock noteras att sjukvårdande behandlingar kan komma som en följd av läkarbesök, varvid en eftersläpning i trendförändring inte är oväntad.

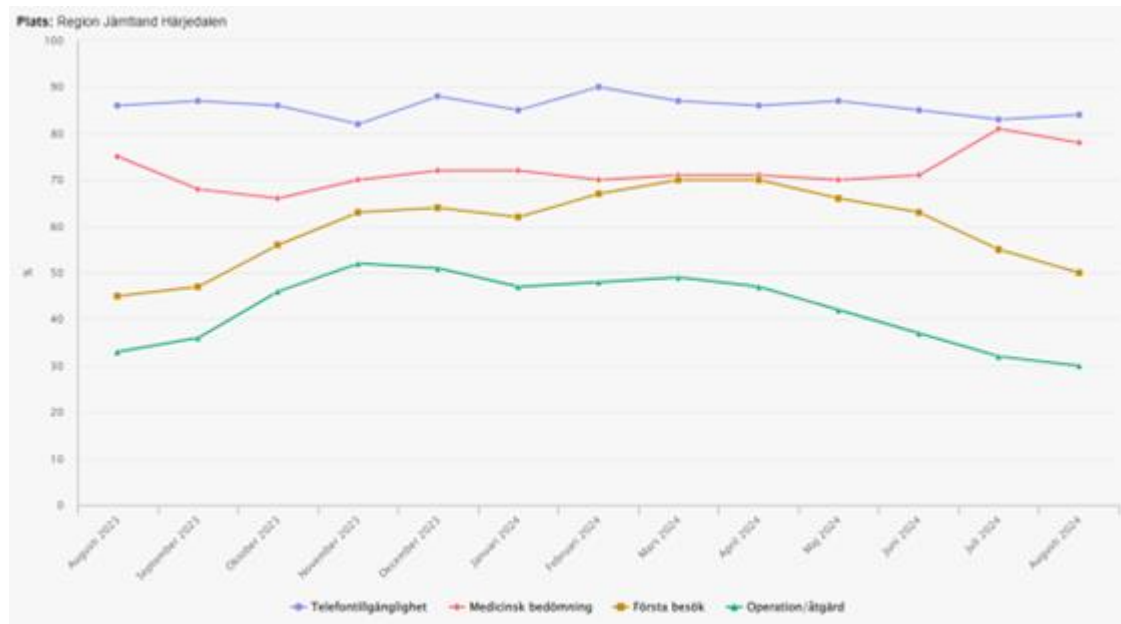
Den minskning som skett av antal vårdtillfällen och vård dagar inom slutenvård har i huvudsak skett under sommaren, då antalet vårdplatser varit lägre än önskvärt, detta till följd av bemanningsbrist.

Statistik avseende primärvård omfattar egen regi. Antalet läkarbesök ökar kontinuerligt.

	2022-09	2023-09	2024-09	Förändring mot fg år
Antal läkarbesök specialistvård	82 950	88 834	92 113	3 279
Sjukvårdande behandling specialistvård	127 550	140 094	145 259	5 165
Antal läkarbesök primärvård	150 325	160 934	167 452	6 518
Sjukvårdande behandling primärvård	197 101	210 133	211 469	1 336
Vårdtillfällen specialistvård	12 557	12 774	12 340	-434
Vård dagar specialistvård	67 291	69 956	66 178	-3 778
Vårdtillfällen primvård	136	134	105	-29
Vård dagar primärvård	1 066	1 026	875	-151
Medelvårdtid specialistvård	4,8	4,5	4,5	0,0
Medelvårdtid primärvård	6,9	7,4	7,9	0,5

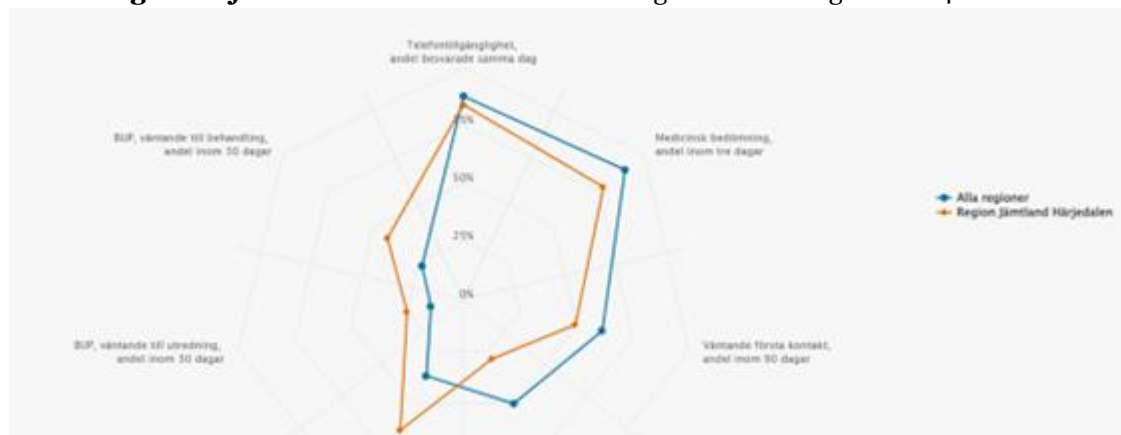
Tillgänglighet

Tillgänglighet över tid, vårdgaranti, augusti 2023 - augusti 2024

Primärvårdens utfall ligger fortsatt stabilt. Från maj 2024 ses en sänkning av vårdgarantin för första besök och operation/åtgärd/behandling inom specialiserade vården.

Nedan regionen jmf riket för väntande utifrån vårdgarantin för augusti 2024.

Regionen ligger fortsatt lägre än riket för väntande inom 0 - 3 - 90- 90 dagar.

Ekonomisk analys

Resultat ackumulerat september miljoner kronor	Bud- get ack 2024	Utfall ack 2024	Avvi- kelse mot budget	Utfall ack fg år	Årsbud- get	Årspro- gnos
Verksamhetens intäkter	844	872	29	916	1 110	1 145
Verksamhetens kostnader	-4 902	-5 278	-376	-5 036	-6 579	-7 081
Avskrivningar	-98	-120	-22	-99	-133	-161
Verksamhetens nettokostnader	-4 156	-4 526	-370	-4 220	-5 602	-6 097
Skatteintäkter	2 804	2 803	-1	2 710	3 739	3 736
Generella statsbidrag	957	1 098	140	968	1 277	1 461
Läkemedelsbidrag	383	386	3	350	511	514
Verksamhetens resultat	-11	-239	-228	-192	-76	-385
Finansiella intäkter	21	207	186	115	29	140
Finansiella kostnader	-190	-210	-21	-191	-253	-255
Resultat efter finansiella poster	-180	-243	-63	-268	-300	-500
Extraordinära poster	-	-	-	-	-	-
RESULTAT	-180	-243	-63	-268	-300	-500

Region Jämtland Härjedalens ackumulerade verksamhetsresultat till och med september 2024 var negativt och uppgick till minus 239 miljoner kronor, vilket var 228 miljoner kronor sämre än budget.

Resultat efter finansiella poster var 63 miljoner konor sämre än budget och uppgick till minus 243 miljoner kronor. Finansiella poster inkluderar 187 miljoner kronor vinster i värdepappersportföljen, vilket inte är budgeterat. 166 miljoner kronor av dessa vinster är realiserade och att betrakta som osäkert då marknadsvärdet förändras löpande under året.

Under september månad är avvikelserna mot budget negativa med 21 miljoner kronor där personal och bemanningskostnader avviker negativt men möts delvis upp av finansieringssidan där justering av skatteprognos samt realiserade värdepappersvinster som inte budgeterats infaller.

Helårsprognosen efter september kvarstår vid minus 500 miljoner kronor, vilket är en försämring mot budget med 200 miljoner kronor. Det är främst verksamhetens kostnader avseende personalkostnader och kostnader för inhyrd bemanning samt IT- och licensavgifter som avviker kraftigt från budget.

Även om omvärldsfaktorer som inflation och ränteutveckling nu har stagnerat vilket ger en lägre kostnadsökningstakt, så är den högre kostnadsnivån permanentad. Regionens ekonomiska läge är fortsatt mycket utmanande och svårt ur perspektivet budgetföljsamhet. Det ger även en stor påverkan gällande likviditet och långsiktig ekonomisk hållbarhet då Region Jämtland Härjedalen saknar buffertkapital och har en skuldmassa som överstiger dess tillgångar. Inkluderas även de pensionsförpliktelser som uppstått före 1998, som inte är beaktade som avsättning, försämras lägesbilden än mer.

Ekonomiskt utfall mot föregående år

Nettokostnadsutvecklingen ackumulerat till och med september 2024 uppgår till en ökning med 7,2 procent, 370 miljoner kronor högre än föregående år.

Verksamhetens intäkter var 43 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år vilket främst beror på riktade statsbidrag och bidrag som var lägre med 93 miljoner kronor. Dels är det bidrag som ändrat rubricering från intäkt inom verksamhet till generellt statsbidrag, dels är det lägre omslutning i bidragsfinansierade projekt hos regional utveckling. Avseende försäljning och avgifter har dessa ökat med 44 miljoner kronor, 7,5 procent, vilket är hänförligt både till volym- och prisökning.

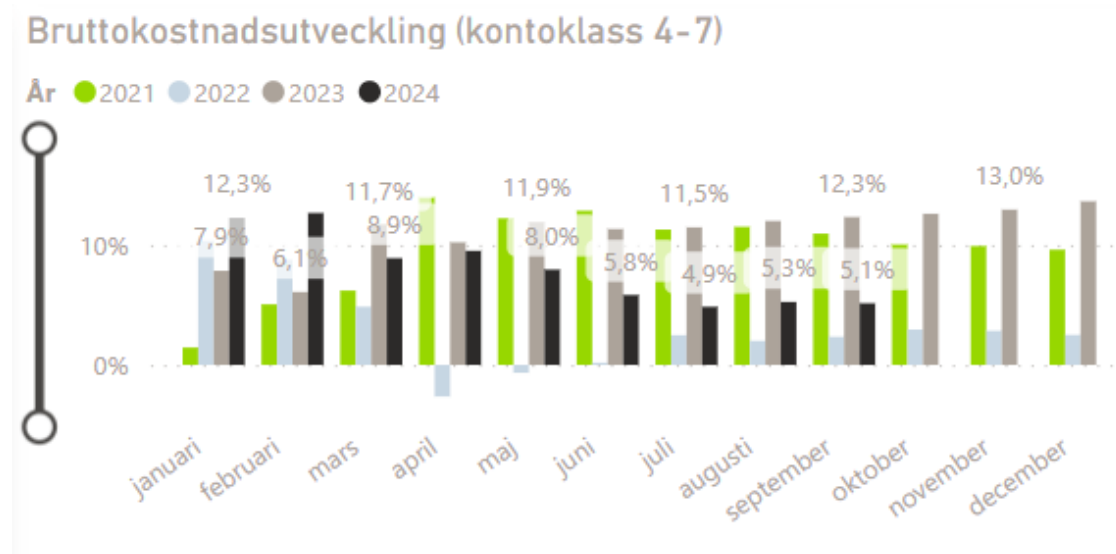
Bruttokostnaderna var 263 miljoner kronor högre jämfört med föregående år vilket motsvarar 5,1 procent och visar en fortsatt nedåtgående trend i kostnadsökningstakten under året, se graf nedan. Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med 164 miljoner kronor, motsvarande 8,2 procent. I ökningen inryms både ökat antal anställda som särskilda satsningar från tidigare år för sjuksköterskor, läkare och undersköterskor för att nå marknadsmässiga löner i arbetet med att rekrytera egen personal. Pensionskostnaderna var 111 miljoner kronor högre än föregående år, motsvarande 26,3 procent. Denna höga ökning är främst hänförlig till inflationspåverkan i pensionsavsättningar men även det nya förmånsavtalet och löneökningar.

Köpt riks- och regionvård har minskat med 9 miljoner kronor, Läkemedel är 27 miljoner kronor högre efter att eftersläpande läkemedelsrabatter har räknats in Sjukvårdsmaterial har ökat med 14 miljoner kronor.

Kostnad för inhyrd bemanning har minskat med 61 miljoner kronor och uppgick till 205 miljoner kronor totalt. Från och med juni 2024 är årets totalkostnad för inhyrd bemanning lägre än 2023. Färre timmar har blivit accepterade under sommaren vid avrop inom det nationella hyrbemanningsavtalet men även aktivt arbete med bemanningsplanering och reducerade vårdplatser inom vissa avdelningar under sommaren. En viss uppgång märks igen under hösten. Köp av verksamhet är 26 miljoner kronor högre i år, vilket fördelar sig på kostnader för köpt kollektivtrafik samt ersättningar inom hälsoval och privata vårdgivare.

Regionens skatteintäkter har ökat med 93 miljoner kronor samt generella statsbidrag och läkemedelsbidrag har ökat 165 miljoner kronor, sammantaget 6,4 procent Förvaltning av värdepapper har gett 113 miljoner kronor högre (främst orealiserat) överskott för i år och räntekostnader för pensionsskulden är 38 miljoner kronor högre.

Graf bruttokostnadsutveckling per månad 2021-2024

Ekonomiskt resultat jämfört med budget

Verksamhet per nämnd 30 september, miljoner kronor	Utfall ack 2024	Budget ack 2024	Avvikelse utfall mot budget ack 2024
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-2 751	-2 479	-273
Regionala utvecklingsnämnden	-101	-111	11
Kollektivtrafiknämnden	-220	-225	5
Regionstyrelsen	-1 429	-1 311	-118
Patientnämnden	-2	-3	0
Förtroendevalda politiker	-19	-23	4
Revision	-4	-4	1
Gemensam IT-nämnd	0	0	0
SUMMA VERKSAMHET	-4 526	-4 156	-370
Finansiering	4 283	3 977	307
TOTAL AVVIKELSE MOT BUDGET REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN	-243	-180	-63

Region Jämtland Härjedalens verksamheter hade ackumulerat efter september en negativ avvikelse av nettokostnader mot budget med 370 miljoner kronor. Budgetavvikelsen efter finansiella poster är negativ med 63 miljoner kronor vilket inkluderar orealiserade resultat i värdepappersportföljen med 166 miljoner kronor, rensat med dessa är underskottet 229 miljoner kronor.

Personalkostnader inklusive pensionskostnader var 155 miljoner kronor högre än budget., räknas även inhyrd bemanning in är avvikelsen 385 miljoner kronor högre än budget. Övriga kostnader är 14 miljoner kronor högre än budget, där kostnader inom IT och programvara samt sjukvårdsartiklar står för den största avvikelsen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

För ackumulerade perioden januari-september 2024 översteg den totala nettokostnaden för Hälso- och sjukvårdsnämnden med 273 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen fördelas på en intäktsökning på 37 miljoner kronor och en kostnadsökning på 310 miljoner kronor.

- Patientavgifter inom sjuk- och tandvård understiger budget med 13 miljoner kronor. Avgiftshöjning av patientavgifter ger inte full effekt då tak för frikort begränsar avgiftsuttag per patient/år.
- Försäljning är 30 miljoner kronor högre än budgeterat. Debitering mot övriga regioner avseende riks- och regionvård för utomlänspatienter, tandvårdsersättning från Försäkringskassan samt debitering utskrivna mot länets kommuner är högre.
- Avvikelsen avseende kostnad för personella resurser uppgår till 298 miljoner kronor för perioden vilket avviker med -16% mot personalbudgeten.
- Köpt vård, läkemedel och övriga vårdnära tjänster avviker positivt mot budget med 29 mkr.

Regionala utvecklingsnämnden

Nettokostnaden för perioden januari-september 2024 uppgår till 101 miljoner kronor jämfört med en budget på 111 miljoner kronor vilket ger en positiv budgetavvikelse om 10 miljoner kronor.

- Kostnader för köp av verksamhet är lägre än budget. Detta beror till stor del på att kostnader för scenproduktioner infaller under senare delen av året, medan budgeten baseras på att kostnader fördelas jämnt över året.

Kollektivtrafiknämnden

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 220 miljoner kronor för perioden januari-september jämfört med en budget på 225 miljoner kronor för samma period vilket ger en positiv budgetavvikelse om 5 miljoner kronor. Biljettintäkter ligger i nivå med budget men övriga intäkter är något högre. Entreprenörsersättningar har hållit sig i nivå med budget främst tack vare en positiv utveckling av drivmedelspriser.

Regionstyrelsen

Avvikelsen jämfört med budget var negativ med 118 miljoner kronor.

Avvikelsen beror huvudsakligen på högre personalkostnader inom stab samt regiongemensamt och högre kostnader för IT-system. För att hantera budgetavvikelsen har beslut fattats om anställnings-, inköps- samt resestopp. Utöver detta arbetas det intensivt med en åtgärdsplan för att komma till rätta med budgetavvikelsen.

Finansiering

Finansieringen består av regionens skatteintäkter, generella statsbidrag från utjämningsystemet, läkemedelsbidrag samt finansiella intäkter och kostnader. Efter september var det en positiv budgetavvikelse med 306 miljoner kronor. Kostnadsutjämnning och generella statsbidrag inkluderat det så kallade sektorsbidraget var 143 miljoner kronor över budgeterat och skatteintäkter 1 miljon kronor lägre än budgeterad nivå. Realiserade och orealiserade vinster inom värdepapper, 14 miljoner kronor respektive 166 miljoner kronor, ger en positiv budgetavvikelse inom finansiella poster, utvecklingen i denna post förändras dock snabbt utifrån börsutveckling och utfallet justeras löpande under året.

Resultatförbättrande åtgärder

För att bryta den negativa kostnadsutvecklingen fattade Regionledningen i mitten av februari ett beslut om anställningsstopp av administrativ personal för alla förvaltningar. Sedan början av mars gäller också ett beslut om inköpsstopp för alla inköp som inte är verksamhetskritiska eller direkt kopplade till effektivare administration eller andra åtgärder för att minska kostnaden. I början av april fattades ett beslut att mobiltelefonabonnemang max skall uppgå till 2 gigabyte och eventuella personliga mobila bredband skall avslutas.

Regionstyrelsen har gemensamt kommit med förslag till åtgärder och aktiviteter för att minska kostnaderna för 2024 och framåt vilka redovisas i tabellen nedan.

Redovisade aktiviteter har hittills under 2024 haft en positiv effekt på resultat jämfört med samma period föregående år motsvarande 113 miljoner kronor. Då andra poster, främst personalkostnad, samtidigt har ökat i takt med fler egna anställda inom vård innebär detta att åtgärder nedan inte har gett resultat på sista raden då utfallet mot budget fortfarande är kraftigt avvikande och så även i prognosen för helårsutfallet. Slutsatsen är att dessa enskilda åtgärder inte kommer att räcka till för att åtgärda ekonomi i balans under 2024. Utan andra verksamhetsomställningar eller snävare prioriteringar råder svåra förutsättningar även för kommande år såvida inte finansiering tillkommer i form av ökade statsbidrag eller ett kraftigt minskat

vårdbehov hos medborgare.

För administrativ personal framgår att antal månadsanställda har ökat under mätperioden i stället för att minska. Främst är det inom regionstyrelsen samt hälso-sjukvårdsnämnden som denna ökning har skett.

- **Minskad hyrbemanning (50 mkr i enlighet med beslut i HSN/1237/2023, enligt prognos i divisionerna 70 mkr).** Från och med juni har 2024 lägre ackumulerad kostnad för inhyrd bemanning jämfört med samma period 2023.
- **Effektiviserad läkemedelshantering (4 mkr i enlighet med HSN/1237/2023).** Svårighet att redovisa denna åtgärd genom att jämföra totala läkemedelskostnader. Läkemedelsenheten gör verksamhetsbesök och för en dialog kring kostnadsuppföljning och alternativa läkemedelsval med chefer och verksamheter.
- **Effektiviserade vårdflöden (1 mkr i enlighet med HSN/1237/2023)**
  - Ständigt arbete med att förbättra och effektivisera vården.
  - Svårt att särskilja denna åtgärd i resultatrapporten - därav inget ackumulerat utfall redovisat
- **Övriga åtgärder med effekter 2024 (9 mkr i enlighet med HSN/1237/2023)**
  - Samtliga divisioner har identifierat ett antal möjliga effekter i varierande storlek som inte kan föras in i kategorierna ovan. Effekterna varierar i storlek.
  - Svårt att särskilja denna åtgärd i resultatrapporten - därav inget ackumulerat utfall redovisat

Beslutet om anställningsstopp av administrativ personal verkställdes i mitten av februari varför förändringen mäts mot antal anställda per februari 2024. Rapporterad data i denna rapport avser antal månadsavlönade och inte helårsekvivalenter, ett mått som är under implementering.

Utöver de åtgärder som påverkar driftskostnad har även **RS 417/2022** genom delegationsbeslut fattat av regionstyrelsens ordförande beslutats att pausa samtliga ej påbörjade investeringar i syfte att minska utflödet av likvida medel. Vid styrelsens möte i maj beslutades att investeringar därefter beviljas att ske i enlighet med den beslutade investeringsplanen.

Åtgärd/aktivitet (i tkr)	Bedömd effekt 2024	Ack utfall sep 2024	Ack utfall sep 2023	Förändring jmf år
Restriktiv policy för resor för att minska kostnaden jämfört med 2023	2 345	-11 104	-12 932	1 828
Avveckla befintliga system där dubletter finns (tex BI-verktyg)	1 700	-904	-2 158	1 254
Se över telefoni- och mobilavgifter i syfte att minska kostnaden	290	-12 727	-11 675	-1 052
Minskad hyrbemanning	70 000	-204 640	-265 177	60 537
Minskning av köpt vård	8 000	-330 778	-338 200	7 422
Effektiverad läkemedelshantering	4 000	0	0	0
Effektiverade vårdflöden	1 000	0	0	0
Ökade intäkter	40 000	533 876	503 621	30 255
Införande av inköpsstopp som ej är verksamhetskritisk	9 000	6 235	847	5 388
Totalt	149 645	-79 060	-191 692	112 632
Antal anställda (administrativ personal)		per sep 2024	per feb 2024	Förändring jmf feb 2024
Anställningsstopp gällande administrativ personal (RS/215/2024)		914,5	902	12,5

Förtroendemannabudget

Resultatavvikelsen för perioden jan-september för politiker regionfullmäktige och nämnder var positiv och uppgick till 4 miljoner kronor. Avvikelsen beror huvudsakligen på att budgeten är lagd linjärt medan en något större del av kostnaden kommer i andra halvåret då det är fler fullmäktige- och nämndsmöten.

Budgetram förtroendevalda, per kostnadsställe (Tkr)	Ack. utfall sep 2024	Ack. budget sep 2024	Avvikelse (ack. utfall mot budget)
Regionfullmäktige	-11 057	-13 436	2 379
Regionstyrelse	-2 385	-3 225	840
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-2 348	-2 775	427
Regionala utvecklingsnämnden	-2 340	-2 623	283
Kollektivtrafiknämnden	-756	-966	210
SUMMA	-18 886	-23 025	4 139

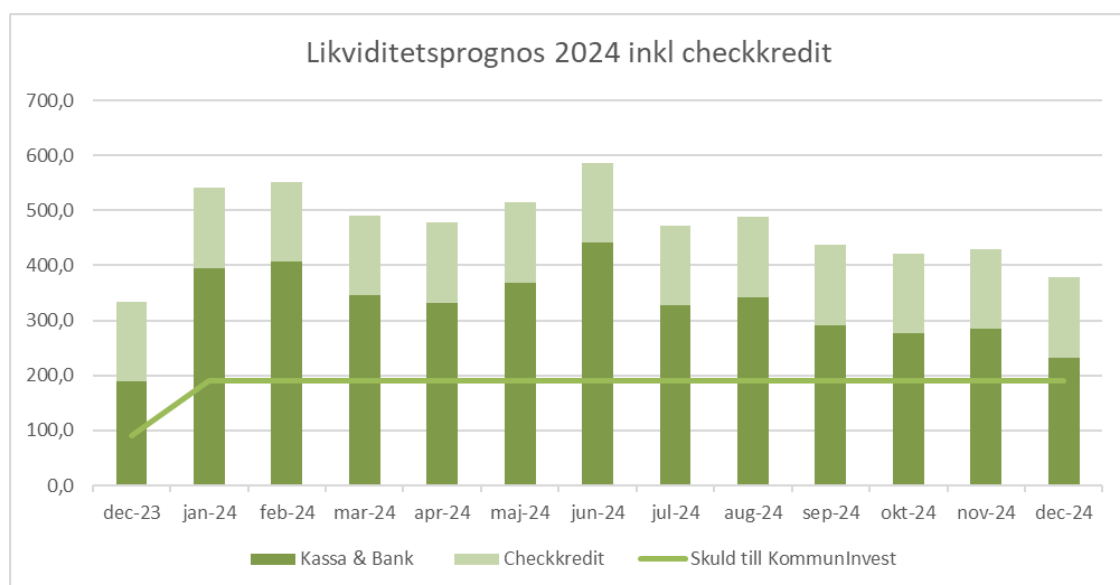
Bemanningsföretag

Kostnad bemanningsföretag i mkr	2022-09	2023-09	2024-09	Förändring i mkr mot fg år	Prognos 2024	Publicerade avrop tim ack sep	Besvarade avrop tim ack sep	Avvikelse avrop
Läkare	88	129	117	-12	150	32 087	25 536	6 551
Varav läkare primärvården	33	49	41	-8	53	18 539	16 079	2 460
Sjuksköterskor	44	131	86	-45	115	46 788	31 293	15 495
Övriga	2	0	2	2	3			
Totalt	134	260	205	-55	268	97 414	72 908	22 046

Publicerade och besvarade avrop avser perioden juni-sept utifrån tillgänglig statistik i Bemlo.

Besvarade avrop under perioden juni till september motsvarar cirka 114 årsarbetskrafter och bortfallet i ej besvarade avrop 38 årsarbetare (beräknat utifrån schablon 40 arbetstimmar/vecka, vilket för regionens egna anställda sjuksköterskor inte motsvarar normal arbetstid).

Likviditet

Likviditeten har under året förbättrats med 103,4 miljoner kronor till och med september. En nyupplåning gjordes i januari på 100 miljoner kronor vilket förstärkte likviditeten. Den totala skulden till Kommuninvest uppgår därefter till 190 miljoner kronor. Under februari och mars förstärktes likviditeten även genom riktade statsbidrag med cirka 130 miljoner kronor. Under juni månad förstärktes likviditeten då sektorsbidraget betalades ut vilket uppgick till 83 miljoner kronor.

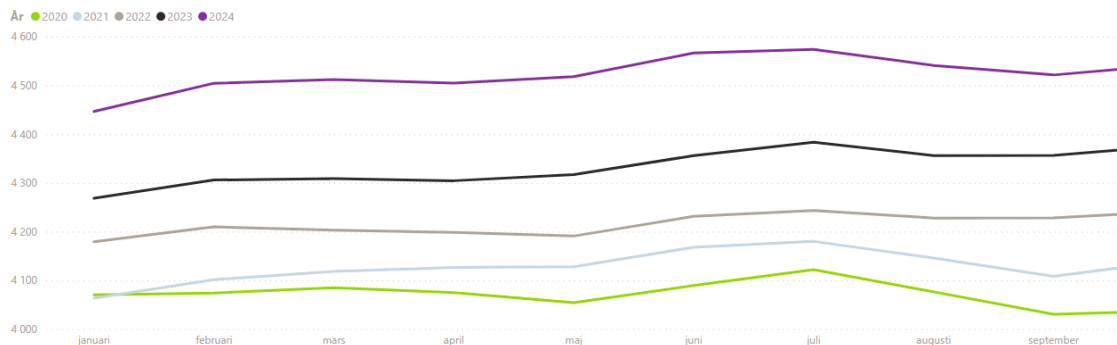
Prognosen innefattar att hela investeringsutrymmet används och att det avsätts 100 miljoner kronor till pensionsmedelsförvaltningen enligt regionplan. Det prognostiserade negativa resultatet och investeringsvolymerna kommer påverka likviditeten negativt under resten av året och ytterligare beläning kan bli nödvändig i början av 2025.

En utökad betalningsberedskap finns i form av checkräkningskredit vilken uppgår till 145 miljoner kronor.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

Antal månadsavlönade	2021-09	2022-09	2023-09	2024-09	Förändring mot fg år
Totalt antal anställda	4 109	4 229	4 357	4 522	165

Ökning av antal månadsanställda med 3,8 procent över 1 år, 10 procent sett över hela perioden 2021-2024.

Antal anställda	2021-09	2022-09	2023-09	2024-09	Förändring 24 mot 23
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	3 356	3 431	3 538	3 708	170
Regionala utvecklingsnämnden	172	176	170	161	-9
Kollektivtrafiknämnden	13	16	18	19	1
Regionstyrelsen	560	597	622	626	4
Patientnämnden	4	4	4	4	0
Revision	4	5	5	4	-1
Totalt	4 109	4 229	4 357	4 522	165

Hälsa- och sjukvårdsnämnden har ökat med 170 månadsanställda från föregående år. Division medicin har ökat med 22 medarbetare, division kirurgi med 44 och division Nära vård med 92. Till det kommer ett antal inom stab/patientsäkerhet. Arbetad tid har också ökat på de allra flesta områden vilket korrelerar med att antalet anställningar ökat brett över förvaltningen.

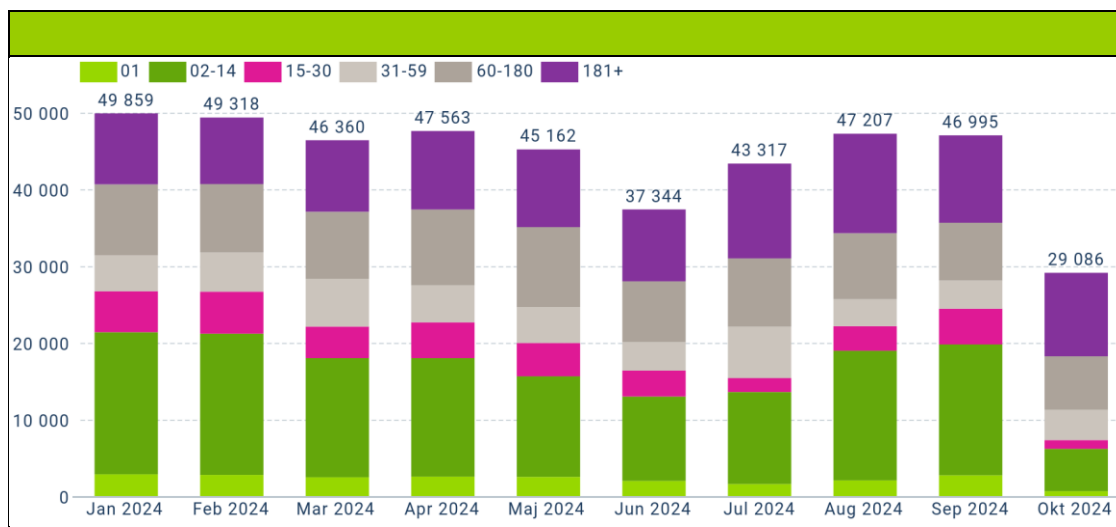
Regionala utvecklingsnämndens anställda inom område Hållbar tillväxt har minskat med 11 medarbetare medan antalet anställda inom område Kultur och bildning har ökat med 2 medarbetare. Minskningen för område Hållbar tillväxt förklaras till stor del av att delar av det kommunala uppdraget har avslutats men även på grund av vakanta tjänster mellan rekryteringar. Inom område Kultur och bildning kan antalet anställda variera utifrån att kulturen anlitar tillfällig personal i olika produktioner och det kan variera över tid.

Kollektivtrafiknämnden har en enhetschef som slutade under sommaren och återrekrytering pågår. En tjänst är vakant efter förra årets omorganisation.

Regionstyrelsens antal anställda ökade med 4 jämfört med samma period föregående år och beror framför allt på tillsatta vakanser inom HR-avdelningen både inom Löneservice och HR-strategier samt inom Beslutsstöd.

Sjukfrånvaro - ökade frisktal

Andel sjukfrånvarotimmar per intervall

Oktober utgör ej avslutad period.

Totala sjukfrånvaron ackumulerat till och med september var 6,6 procent, vilket är något högre än föregående år, dock en något högre andel kvinnor. Även andelen sjuktimmars över 60 dagar är högre än föregående år.

Andel sjuktimmars i procent av ordinarie arbetstid kvinnor och män

